

de zielse & geestige mens

14 juni 2025
rond-de-60 weekend, Maarn

twee studies dit weekend

- onderwerp: het contrast tussen 'ziel' en 'geest' (en 'ziels' en 'geestig')
- aan de hand van de 1e Korinthe-brief waar Paulus in hoofdstuk 2 en 15 dit thema bespreekt
- vandaag: 1Korinthe 2
 - maar we beginnen met Hebreëën 4

Hebreeën 4 (NBG-*plus*)

¹² Want het woord Gods
is levend en krachtig en scherper
dan enig tweesnijdend zwaard
en het dringt door, zo diep...

ZΩN	ΓΑΡ	Ο	ΛΟΓΟΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΚΑΙ	ΕΝΕΡΓΗΣ	ΚΑΙ	ΤΟΜΩΤΕΡΟΣ	ΥΠΕΡ
^l levend	want	het	woord	van-de	God	en	effectief	en	snijdender	boven
is levend	Want	het	woord	_	Gods	en	krachtig	en	scherper	dan

ΠΑΝ	ΜΑΧΑΙΡΑΝ	ΔΙΤΟΜΟΝ	ΚΑΙ	ΔΙΙΚΝΟΥΜΕΝΟΝ	ΑΧΡΙ
elk	zwaard	tweesnijdend	en	^l doordringende~	tot-op
enig	zwaard	tweesnijdend	en	het dringt door	zó diep, dat

Hebreeën 4 (NBG-*plus*)

¹² ... dat het vaneenscheidt
ziel en geest...

mensenwoorden verwarren voortdurend
'ziel' (> psyche) en 'geest' (pneuma)

- ziel = lichaam + geest (Gen.2:7)
- ziel = wat de mens gemeen heeft met het dier (Gen.1:20,21,24,31)

ΜΕΡΙΣΜΟΥ

deling

het vaneenscheidt

ΨΥΧΗΣ

van-ziel

ziel

ΚΑΙ

en

en

ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ

van-geest

geest

ΔΡΑΜΩΝ

van-verbindingen

gewrichten

ΤΕ

bovendien

–

ΚΑΙ ΜΥΕΛΩΝ

en van-merg

en merg

taalunieversum

Psychisch is afgeleid van *psyche* en betekent 'geestelijk' (het tegengestelde van 'lichamelijk').

WIKIPEDIA
De vrije encyclopedie

De **Geestelijke** gezondheidszorg (ggz) is (...) een toegepaste wetenschap die zich met de **psychische** gezondheid van mensen bezighoudt.

Hebreeën 4 (NBG-*plus*)

12 ... gewrichten en merg...

gewrichten

= uiterlijke verbindingen, connecties
(lees: vleeselijke banden)

merg

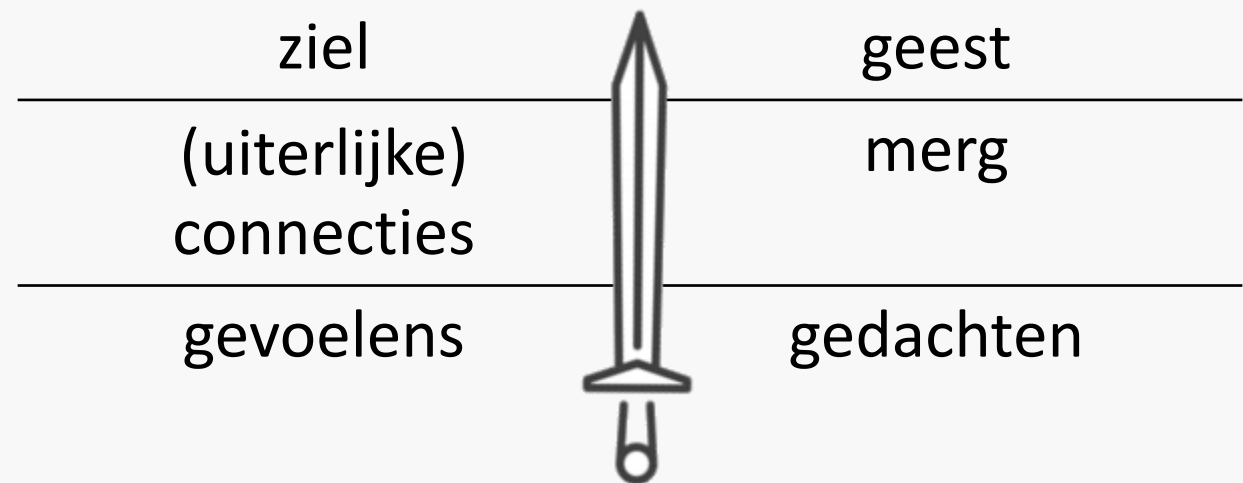
= onzienlijke binnenkant
(lees: de boodschap)

ΜΕΡΙΣΜΟΥ	ΨΥΧΗΣ	ΚΑΙ	ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΑΡΜΩΝ	ΤΕ	ΚΑΙ	ΜΥΕΛΩΝ
deling	van-ziel	en	van-geest	van-verbindingen	bovendien	en	van-merg
het vaneenscheidt	ziel	en	geest	gewrichten	–	en	merg

Hebreeën 4 (NBG-*plus*)

¹² ... en het schift
gevoelens en gedachten *van het hart*...

Concordant Version: sentimenten

KAI	KPITIKOC	ENΘYMHCEΩN	KAI	ENNOIΩN	KAPΔIAC
en	oordeelkundig	van-gevoelens	en	van-gedachten	van-hart
en	het schift	overleggingen	en	gedachten	des harten

1Korinthe 2

¹¹ Wie toch onder de mensen weet,
 wat in een mens is,
 dan *de geest van de mens*, die in hem is?

ΤΙΣ	ΓΑΡ	ΟΙΔΕΝ		ΑΝΘΡΩΠΩΝ	ΤΑ	ΤΟΥ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΕΙ
wie ?	want	(hij)-heeft-waargenomen	van-mensen		de-dingen	van-de	mens	indien
Wie	toch	weet		onder de mensen	wat... ...is	in een	mens	^(1/2) dan

ΜΗ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟΥ	ΑΝΘΡΩΠΟΥ	ΤΟ	ΕΝ	ΑΥΤΩ
toch-niet	de	geest	van-de	mens	de	in	hem
^(2/2)	eigen	geest	des	mensen	die... ...is	in	hem

¹¹ ... Zo weet ook niemand,
wat in God is,
dan de Geest Gods.

Paulus vergelijkt de geest Gods met de geest van de mens

- *onze geest is 'persoonlijk', maar geen aparte persoonlijkheid (vergl. leer van drie-eenheid)*

ΟΥΤΩC	ΚΑΙ	ΤΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΟΥΔΕΙC	ΕΓΝΩΚΕΝ
zó	ook	de-dingen	van-de	God	niemand	'(hij)-heeft-geweten
Zo	ook	wat... ..is	in	God	niemand	weet

ΕΙ	ΜΗ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
indien	toch-niet	de	geest	van-de	God
(1/2) dan	(2/2)	de	Geest	–	Gods

¹¹ ... Zo weet ook niemand,
wat in God is,
dan de Geest Gods.

Gods geest is de drijvende kracht achter de schrijvers die ons de Schriften gaven

- *daarom maken de Schriften ons bekend met wat in God is (zijn geheimen en diepten)*

ΟΥΤΩC	ΚΑΙ	ΤΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΟΥΔΕΙC	ΕΓΝΩΚΕΝ
zó	ook	de-dingen	van-de	God	niemand	'(hij)-heeft-geweten
Zo	ook	wat... ..is	in	God	niemand	weet

ΕΙ	ΜΗ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
indien	toch-niet	de	geest	van-de	God
(1/2) dan	(2/2)	de	Geest	–	Gods

¹² Wij nu hebben niet
de geest van de wereld ontvangen,
 maar de Geest uit God...

- *geest*
 = verzamelbegrip voor al wat onzienlijk is
- hier synoniem met "de wijsheid van deze
 aeon" (2:6)

ΗΜΕΙΣ	ΔΕ	ΟΥ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟΥ	ΚΟΣΜΟΥ	ΕΛΑΒΟΜΕΝ
wij	echter	niet	de	geest	van-de	wereld	-(wij)-namen-in-ontvangst
Wij	nu	niet	de	geest	der	wereld	hebben... ..ontvangen

ΑΛΛΑ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
maar	de	geest	de	van-uit	de	God
maar	de	Geest	_	uit	_	God

¹² Wij nu hebben niet
de geest *van de* wereld ontvangen,
maar de Geest uit God...

= via het Goede Bericht zoals Paulus
dit had bekend gemaakt, waren de
Korinthiërs afgestemd op Gods Geest

ΗΜΕΙΣ	ΔΕ	ΟΥ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟΥ	ΚΟΣΜΟΥ	ΕΛΑΒΟΜΕΝ
wij	echter	niet	de	geest	van-de	wereld	-(wij)-namen-in-ontvangst
Wij	nu	niet	de	geest	der	wereld	hebben... ..ontvangen

ΑΛΛΑ	ΤΟ	ΠΝΕΥΜΑ	ΤΟ	ΕΚ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
maar	de	geest	de	van-uit	de	God
maar	de	Geest	_	uit	_	God

¹² ... opdat wij zouden weten,
wat ons door God genadig wordt gegeven.

= één woord: CHARIZOMAI
> CHARIS = vreugde om niet

het begint met: WETEN!

INA	ΕΙΔΩΜΕΝ	ΤΑ	ΥΠΟ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ	ΧΑΡΙCΘΕΝΤΑ	HMIN
opdat	dat-wij-waarnemen	de-dingen	onder	de	God	genadig-gegeven-wordende	aan-ons
opdat	wij zouden weten	wat	door	_	God	in genade geschonken is	ons

¹³ Hiervan spreken wij dan ook niet met woorden van menselijke wijsheid, maar die van [de] Geest geleerd zijn...

twee contrasten:

1. wijsheid v.d. mens vs. wijsheid van God
2. woorden van menselijke wijsheid vs. woorden van de Geest geleerd
= woorden uit Gods woordenschat

Α	ΚΑΙ	ΛΑΛΟΥΜΕΝ	ΟΥΚ	ΕΝ	ΔΙΔΑΚΤΟΙΣ	ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ	ΣΟΦΙΑΣ
welke-dingen	ook	ⁱwij-spreken	niet	in	onderwezen	van-menselijke	wijsheid
Hiervan	dan ook	spreken wij	die niet	door	—	menselijke	wijsheid

ΛΟΓΟΙΣ	ΑΛΛ	ΕΝ	ΔΙΔΑΚΤΟΙΣ	ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ
woorden	maar	in	onderwezen	van-geest
met woorden	maar	door	geleerd zijn	de Geest

¹³ ... zodat wij het geestelijke
met het geestelijke vergelijken.

SV: samenvoegende

CV: matching

Telos: mededelen

ISA: doen passen

geestelijke inhoud (=wijsheid)
en vorm (=woorden) matchen, passen
ook de woorden zijn geestelijk

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΙΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΣΥΓΚΡΙΝΟΝΤΕΣ

geestelijke-woorden geestelijke-dingen |doende-passen

met het geestelijke het geestelijke zodat wij vergelijken

¹⁴ Doch een ziels mens
ontvangt niet hetgeen van de Geest Gods is...

de mens die door ziel wordt beheerst

- het zielse is wat de mens deelt met het gedierte: de ogen en emoties
- de ziel is in het bloed (Lev.17:11)
- zoals geest wordt gelinkt aan adem ("geest des levens in de neusgaten"; Gen.2:7)

ΨΥΧΙΚΟΣ	ΔΕ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ	ΟΥ	ΔΕΧΕΤΑΙ
zielse		echter mens	niet	(hij)-ontvangt~
een ongeestelijk	Doch	mens	niet	aanvaardt

ΤΑ	ΤΟΥ	ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
de-dingen	van-de	geest	van-de	God
hetgeen... ..is	van de	Geest	–	Gods

14 Doch een ziels mens ontvangt niet hetgeen van de Geest Gods is...

de dingen van de Geest Gods worden niet ontvangen via zielse kanalen

- imposante gebouwen, meeslepende muziek, kleureffecten, aantallen, wierook, enz.
- maar via het horen van het woord (Rom.10:17)

ΨΥΧΙΚΟΣ	ΔΕ	ΑΝΘΡΩΠΟΣ	ΟΥ	ΔΕΧΕΤΑΙ
zielse	echter	mens	niet	(hij)-ontvangt~
een ongeestelijk	Doch	mens	niet	aanvaardt

ΤΑ	ΤΟΥ	ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ	ΤΟΥ	ΘΕΟΥ
de-dingen	van-de	geest	van-de	God
hetgeen... ..is	van de	Geest	-	Gods

14 ... want het is hem dwaasheid
 en hij kan het niet verstaan,
 omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.

*hij kán het niet 'ontvangen'
 de zielse mens wil zien en voelen*

ΜΩΡΙΑ	ΓΑΡ	ΔΥΤΩ	ΕΣΤΙΝ	ΚΑΙ	ΟΥ	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΓΝΩΝΑΙ
domheid	want	voor-hem	het-is	en	niet	hij-kan~	-weten
dwaasheid	want	hem	het is	en	niet	hij kan	het... ...verstaan

ΟΤΙ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΤΑΙ
dat	op-geestelijke-wijze	hij-wordt-kritisch-beoordeeld~
omdat	geestelijk	het slechts... ...te beoordelen is

14 ... want het is hem dwaasheid
en hij kan het niet verstaan,
omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.

*de geest-ige mens zoekt waarheid
wat de toets der kritiek kan doorstaan*

ΜΩΡΙΑ	ΓΑΡ	ΑΥΤΩ	ΕΣΤΙΝ	ΚΑΙ	ΟΥ	ΔΥΝΑΤΑΙ	ΓΝΩΝΑΙ
domheid	want	voor-hem	het-is	en	niet	hij-kan~	-weten
dwaasheid	want	hem	het is	en	niet	hij kan	het... ...verstaan

ΟΤΙ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΩΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΤΑΙ
dat	op-geestelijke-wijze	hij-wordt-kritisch-beoordeeld~
omdat	geestelijk	het slechts... ...te beoordelen is

¹⁵ Maar de geestelijke mens
beoordeelt alle dingen...

Gr. ANAKRINO > juridische term
verhoren, onderzoeken, navraag doen, nagaan

de geest-ige mens checkt
= geïnteresseerd in de waarheid! >

O	ΔΕ	ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ	ΑΝΑΚΡΙΝΕΙ	[	ΤΑ	]	ΠΑΝΤΑ
degene	echter	geestelijk	(hij)-beoordeelt-kritisch		de		alle-dingen
de	Maar	geestelijke mens	beoordeelt		dingen		alle

Handelingen 17 (NBG-*plus*)

¹¹ en dezen (=Bereërs) onderscheidden zich gunstig van die te Tessalonica, daar zij het woord met alle bereidwilligheid *ontvingen* en **dagelijks de Schriften NAGINGEN of deze dingen zo waren.**

Gr. ANAKRINO

ΕΔΕΞΑΝΤΟ	ΤΟΝ	ΛΟΓΟΝ	ΜΕΤΑ	ΠΑΧΗ	ΠΡΟΘΥΜΙΑΣ	ΚΑΘ
-(zij)-ontvangen~	het	woord	met	alle	bereidwilligheid	in-overeenstemming-met
daar... ..aannamen	het	woord	met	alle	bereidwilligheid	^(1/2) dagelijks

ΗΜΕΡΑΝ	ΑΝΑΚΡΙΝΟΝΤΕΣ	ΤΑΣ	ΓΡΑΦΑΣ	ΕΙ	ΕΧΟΙ	ΤΑΥΤΑ	ΟΥΤΩΣ
dag	¹ kritisch-beoordelende	de	Schriften	indien	¹ moge-het-hebben	deze-dingen	zó
^(2/2)	en... ..nagingen	de	Schriften	of	waren	deze dingen	zo

15 Maar de geestelijke mens
beoordeelt alle dingen,
zelf echter wordt hij door niemand beoordeeld.

*hij is onbegrepen
de criteria van de geest-ige mens
worden niet verstaan*

ΑΥΤΟC ΔΕ ΥΠ ΟΥΔΕΝΟC ΑΝΑΚΡΙΝΕΤΑΙ

zelf echter onder niemand ^{hij-wordt-kritisch-beoordeeld~}

zelf echter door niemand wordt hij... ..beoordeeld

¹⁶ Want wie kent de denkzin van de Heer,
dat hij Hem zou voorlichten?
Maar wij hebben de *denkzin* van Christus.

= mindset, oriëntatie

- onze denkzin wordt niet gevormd door de wijsheid van deze aeon, maar door openbaring!

TIC	ΓΑΡ	ΕΓΝΩ	ΝΟΥΝ	ΚΥΡΙΟΥ	ΟΤΙ	ΚΥΜΒΙΒΑΕΙ	ΑΥΤΟΝ
wie ?	want	-(hij)-kende	het-denken	van-Heer	dat	(hij)-zal-instrueren	hem
wie	Want	kent	de zin	des Heren	dat hij	zou voorlichten	Hem

ΗΜΕΙΣ	ΔΕ	ΝΟΥΝ	ΧΡΙΣΤΟΥ	ΕΧΟΜΕΝ
wij	echter	het-denken	van-Christus	(wij)-hebben
wij	Maar	de zin	van Christus	hebben